

تحلیل و نقد شبهه تأثیرپذیری

قرآن

www.ketab.ir

از آثار پیشینیان

نویسنده:

مریم مظفری

سرشناسه: مظفری، مریم، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور: تحلیل و نقد دیدگاه تأثیرپذیری قرآن از آثار پیشینیان/ نویسنده مریم مظفری.
مشخصات نشر: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۹۸۸-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۲۱۸] - ۲۲۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: قرآن -- دفاعه‌ها و ردیه‌ها؛ Qur'an -- Apologetic works
قرآن -- بررسی و شناخت؛ Qur'an -- Surveys
رده بندی کنگره: ۲/BP۸۹
رده بندی دیویی: ۱۵۹/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۶۳۶۹۲

میراث ماندگار

نام کتاب: تحلیل و نقد شبهه تأثیرپذیری قرآن از آثار پیشین

نویسنده: مریم مظفری

ناشر: میراث ماندگار

صفحه آرابی: سید علی حسینی درویشانی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

تیراژ: ۱۰۰ نسخه

چاپخانه: مبین

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۹۸۸-۵

مرکز پخش:

قم، خیابان معلم، ساختمان ناشران، طبقه ۳، واحد ۳۱۸

تلفن: ۰۲۵۳۷۸۴۲۳۹۸

فهرست مطالب

۱۰	..... مقدمه
۱۲	..... فصل اول:
۱۳	..... درآمد
۱۳	..... گفتار اول: کلیات
۱۴	..... سابقه موضوع
۲۰	..... گفتار دوم: مفهوم شناسی
۲۰	..... «تأثیر»
۲۱	..... آثار
۲۲	..... پیشینیان
۲۲	..... استشراق
۲۳	..... مستشرق (خاورشناس)
۲۴	..... قرآن پژوهان
۲۶	..... گفتار سوم: تنوع دیدگاه مستشرقان درباره مصدر قرآن
۲۶	..... وحیانی دانستن قرآن
۲۶	..... غیروحیانی دانستن قرآن
۲۷	..... نتیجه فصل اول
۲۹	..... فصل دوم: نقد و بررسی شبهات مستشرقان در مورد مصدر بودن کتب دینی پیشین برای قرآن
۳۰	..... درآمد
۳۱	..... گفتار اول: مصدر بودن تورات برای قرآن
۳۵	..... دسته بندی دیدگاه تاثیرپذیری قرآن از تورات
۳۶	..... تبیین یدگاه «گلد زیهر» و نقد آن
۳۷	..... نقد و بررسی دیدگاه گلدزیهر
۳۷	..... توجه نکردن گلدزیهر به عدم اعتراض یهود در برابر آیات قرآن
۳۸	..... وجود اختلاف و تعارض اساسی و جوهری میان تورات و قرآن
۳۹	..... انتقاد قرآن از برخی از محتوای تورات

۱۱۲	..... بررسی و نقد دیدگاه تأثیرپذیری قرآن از اشعار «امیة بن ابی الصلت»
۱۲۰	..... گفتار دوم: بیان دیدگاه تأثیرپذیری قرآن از اشعار امرؤالقیس
۱۲۳	..... بیان دیدگاه شبهه تأثیرپذیری قرآن از اشعار امرؤالقیس
۱۲۴	..... تبیین دیدگاه «تسدال» و نقد آن
۱۲۵	..... نقد و بررسی نظریه تأثیرپذیری قرآن از اشعار امرؤالقیس
۱۳۵	..... نتیجه فصل سوم
۱۳۷	..... فصل چهارم: نقد و بررسی شبهات مستشرقان در مورد مصدری بودن فرهنگ زمانه برای قرآن
۱۳۸	..... درآمد
۱۴۲	..... گفتار اول: شبهه تأثیر فرهنگ زمانه بر قرآن از نظر مستشرقان
۱۴۷	..... طرح شبهه مستشرقان در تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ زمانه
۱۴۹	..... تحلیل و نقد و دلیل مستشرقان در تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ زمانه
۱۷۳	..... انواع برخورد های قرآن با فرهنگ زمانه
۱۷۸	..... گفتار دوم: شبهه تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ یهودی و مسیحی
۱۸۳	..... نقد و بررسی شبهه تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ یهودی و مسیحی
۱۹۰	..... گفتار سوم: شبهه تأثیرپذیری قرآن از آئین صابئان
۱۹۳	..... تبیین دیدگاه «کلر تسدال» و نقد آن
۱۹۳	..... نقد و بررسی دیدگاه تسدال
۱۹۴	..... تبیین دیدگاه «کارادوو» و نقد آن
۱۹۵	..... نقد و بررسی دیدگاه کارادوو
۱۹۶	..... تبیین دیدگاه «هانس هاینریش شدر» و نقد آن
۱۹۶	..... نقد و بررسی دیدگاه هانس هاینریش شدر
۱۹۸	..... نقد و بررسی دیدگاه اشپرنگر
۱۹۸	..... نتیجه فصل چهارم
۲۰۲	..... نتیجه نهایی
۲۰۳	..... پیشنهادهای پژوهشی
۲۰۵	..... کتابنامه

۲۰۵	منابع عربی
۲۱۰	منابع فارسی
۲۱۵	منابع انگلیسی

www.ketab.ir

مقدمه

قرآن کتاب آسمانی مسلمانان و معجزه جاودان پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله و دارای نکات مختلف است و برای همه جنبه‌های زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها مفید است. مخالفان اسلام از عصر نزول تاکنون سعی بر آن داشتند تا به این کتاب آسمانی شبهه وارد کنند و با شبهه افکنی‌های متعدد، ایمان و باور مسلمانان را متزلزل کرده و به این ترتیب زمینه بی‌دینی در میان آنها را فراهم نمایند. به ویژه در دو سده اخیر افرادی تحت عنوان مستشرق دست به کار شده و در مورد قرآن، پژوهش‌های چندی انجام داده‌اند وقتی نوشته‌های آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد به وضوح مخالفت آنان با قرآن و وحی الهی نمایان می‌شود. شبهات متعدد در مورد قرآن از سوی آنان وارد شده است. جوی که از ناحیه آنان به وجود آمده، می‌طلبد قرآن پژوهان مسلمان با تمام قوا در برابر آنها حاضر شوند و به شبهات ضدّ دین و ضدّ قرآن پاسخ بدهند. یکی از شبهاتی که در چند سال اخیر از جانب مستشرقان مطرح شده «تأثیرپذیری قرآن از آثار پیشینیان» است. آنان با طرح این مسئله تلاش کردند در اعتقادات و باور مسلمانان وارد شده و زمینه انحراف آنان از راه مستقیم و دین اسلام را فراهم نمایند. باید با پاسخی منطقی به شبهات، مانع از انحراف مسلمانان و انسان‌های آزاد اندیش شد.

نگاشته‌های مستشرقان در دو قرن اخیر در زمینه «تأثیرپذیری قرآن از آثار پیشینیان» فراوان است. جورج سیل (۱۶۹۷م) در رساله خود، تئودور نولدکه (۱۸۳۶م) در کتاب «تاریخ قرآن»، ویلیام کلتر تسدال (۱۸۵۹م) در کتاب «منابع اصلی قرآن»، جرجی زیدان (۱۸۶۱م) در کتاب «تاریخ تمدن اسلامی»، کارل بروکلیمان (۱۸۶۸م) در کتاب «تاریخ قرآن»، آتور جفری (۱۸۹۳م) در کتاب «واژه‌های دخیل در قرآن»، رژی بلاشر (۱۹۰۰م) در کتاب «کتاب القرآن»، یوسف

حداد (۱۹۱۳م) در کتاب « مفهوم النص دراسة في علوم القرآن » و ریچارد بیل (۱۹۵۲م) در کتاب « درآمدی بر تاریخ قرآن » و « خاستگاه اسلام در محیط مسیحی اش » مصادری را برای قرآن معتقد شده بر شمرده اند. دیدگاه مستشرقان در زمینه مصدر قرآن در این رساله مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد. ادعای هر یک از آنها به صورت بررسی تطبیقی میان مصدر ادعا شده و قرآن مورد تحلیل و نقد قرار می‌گیرد.

در فصل اول این رساله، تحت عنوان « مباحث مقدماتی » در سه گفتار که در گفتار اول، کلیات تحقیق و در گفتار دوم مفهوم شناسی و در گفتار سوم، تبیین دیدگاه مستشرقان درباره مصدر قرآن جهت ورود به بحث بررسی می‌شود. در فصل دوم تحت عنوان « نقد و بررسی شبهات مستشرقان در مورد مصدر بودن کتب دینی پیشین » که در دو گفتار و گفتار اول در مورد دیدگاه مصدر بودن تورات و در گفتار دوم مصدر بودن انجیل برای قرآن بررسی می‌شود. در فصل سوم تحت عنوان « نقد و بررسی شبهات مستشرقان در مورد مصدر بودن اشعار جاهلی » و در دو گفتار که در گفتار اول مصدر بودن اشعار امیه و در گفتار بعدی مصدر بودن اشعار امرؤالقیس مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد. در فصل پایانی مصدر بودن اشعار و بررسی شبهات مستشرقان در مورد مصدر بودن فرهنگ زمانه » در سه گفتار که گفتار اول به « نقش فرهنگ زمانه بر قرآن از نظر مستشرقان » و در گفتار دوم به « تأثیرپذیری قرآن از فرهنگ یهودی و مسیحی » و در گفتار پایانی به « تأثیرپذیری قرآن از آئین صابئان » پرداخته و مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد.

در هر فصل پس از بررسی دیدگاه‌های مستشرقان در زمینه مصادر قرآن، و تطبیق دیدگاه آنان با آنچه در قرآن موجود است و ایجاد مقارنه میان آثار پیشینیان و قرآن، به صورت منطقی مباحث مورد تحلیل و نقد قرار خواهند گرفت.

امید است با یاری خداوند پژوهش ارزشمندی سامان یابد تا به مسئله « تحلیل و نقد دیدگاه تأثیرپذیری قرآن از آثار پیشینیان » پاسخی علمی - تحلیلی همراه با نقد زیبا و دقیق و کامل ارائه نماید.